

ÉVKÖZI 7. VASÁRNAP

1-3 oldal

Olv.: 1Sám 26,2.7-9.12-13.22-23 – 1Kor 15,45-49 – Lk 6,27-38

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL***Szentmise bevezetése***

Kedves Testvérek! Az ókori bölcsességi az irodalomban, szónoklatokban is gyakorta jelenik meg mint fogalom: a hegy. Természetesen az Ószövetségi Szentírásban is gyakorta fordul elő ez a fogalom. A hegy az a hely, amelyben, vagy amely által a föld legközelebb van az éghez. Ég és föld találkozására gondolnak a bölcsék. Ezen a mai vasárnapon az elmúlt vasárnap igazságai egy sajátos következtetést hoznak. Ugyanis a hegy igazságait Máté evangélista a Hegyi beszédben tárja elénk. Ezek a boldogságok. Múlt vasárnap Lukács evangélista már nem a Hegyi beszédről beszél csupán, hanem a föld realitását is hangoztatja, amikor a jajokat sorolja fel. Ezek a földi világot jelenítik meg, az emberi jajokat.

Ezen a mai vasárnapon sajátos helyzetben vagyunk, mert egy eligazítást kap minden ember az Istennel való kapcsolatáról és a világ építéséről. Azt hiszem, ennek az aktualitása nagyon is sajátos, hiszen választások előtt vagyunk és olyan gondolatokkal szembesülünk, amik máskor alszanak, de ilyenkor ezek a gondolatok felburjánzanak és bizony akkor, amikor ezekkel szembesülünk, akkor jó Isten felől is tájékozódni. A mai vasárnap ebben nyújt nekünk segítséget. Mindenesetre most azon kell elgondolkodnunk: a mi földi mindennapjaink közel vannak az Istenhez, vagy nagyon távol vagyunk Istentől? Igazítson el bennünket egy őszinte önvizsgálat és majd az isteni szó világosságát gyűjt a szívükben.

Szentbeszéd

Kedves testvérek! Isten a Szövetség Istene. Szövetséget kötött a választott néppel és szövetséget kötött az Újszövetségben a világgal. Isten elkötelezte magát a világ mellett, mellettünk és azt várja tőlünk, hogy mi is kötelezzük el magunkat az Isten mellett. Ez elsősorban abban fog megmutatkozni, hogy valamit fel tudunk-e mutatni az Isten jóságából az egymással való kapcsolatainkban, és ez a döntő. Jó az Isten, és aki az Istenhez tartozik, annak küldetése van és alapvetően a küldetés ezt jelenti: Isten jóságából egymás öröme, egymás gazdagítására egyre többet fel tudunk mutatni. Akár mondhatom nagyon egyszerűen a fő parancsolatot: istenszeretet parancsa és emberszeretet parancsa.

Csak hogy ma egy nagyon, de nagyon nagy lépést teszünk előre, nem várt lépést. Jézustól hallottuk, aki ahogy már említettem a szentmise bevezetőjében, a Hegyi beszédben elmondta az isteni igazságokat. Aztán, az elmúlt vasárnapon, amikor Jézus lejön a hegyről, lejön a mi mindennapunk világába, akkor szembesülünk mi emberek azzal, hogy itt a földi régióban, távolabb az égiektől, távolabb az Istentől, megjelennek az életünkben a jajok is. Mindazok a gondok és bajok, amikkel szembesülünk nap mint nap.

Most ebből a világból kell Jézus felszólítására egy új világot teremteni, természetesen Isten segítségével és annak a Jézus Krisztusnak a segítségével, aki Emmánuel, akiben velünk az Isten. Hallottuk: nektek, akik hallgattok mondom, szeressétek ellenségeiteket, tegyetek jót azokkal, akik gyűlölnék titeket, legyetek irgalmasok, amint a ti mennyei Atyátok irgalmas.

Kedves testvérek! Életünk újjászervezése és a világunknak a megújítása e köré a két jézusi gondolat köré szerveződik, az ellenségszeretet újszövetségi törvénye köré és az isteni irgalmasság parancsa köré. Ezzel szembesülünk ma, amikor az életünkről gondolkodunk, a

sorsunkról, a jövőnkéről. Jézusi hagyaték? Jézusi felszólítás mindenképpen ellenségszeretetre és irgalmasságra.

Jézus, amikor elkezd világmegváltó működését, akkor azt mondja, nem azért jöttem, hogy megszüntessem a törvényt, hanem hogy tökéletessé tegyem. Ez a krisztusi ajánlat a következő. Krisztus a szeretet törvényét kiszélesíti, kitágítja, az ellenségeinket is bele veszi ebbe az isteni programba. Szeressétek ellenségeiteket, a gyűlölőitekkel tegyetek jót, legyetek irgalmasok, mint amilyen irgalmas a mennyei Atya!

Sok mindent tudunk az Ószövetség világáról: szemet szemért, fogat fogért, amilyen az adjonisten, olyan a fogadjisten. Csak ha figyelmesebbek vagyunk és jobban odafigyelünk az Ószövetség üzenetére is, akkor világossá válik számunkra, hogy az Ószövetség világában is az ellenségszeretet jelen van. Ne gyűlöljétek az ellenségeiteket! Már az Ószövetségben elhangzik: ne tegyetek rosszat a rosszra, ne viszonozzátok a rosszat rosszal, sőt az ószövetségi elvárás még azt is kijelenti, hogy ha az ellenséged bajba keveredik, akkor elnéző légy vele szemben. Ajánld fel a szolgálataidat, hogy kikeveredjen a bajából.

Testvérek, ebből a világból érkezünk az Újszövetség világába és a mai vasárnapon Jézus a lelkünkre köti, hogy szembesüljünk az ellenségszeretettel és találjuk meg a választ, még pedig azt a választ kell elfogadnunk, amit Jézus ajánl. A szeretet törvénye nehéz, az ellenségszeretet törvénye hatalmas kihívás. Az egyik szentírás-magyarázó azt mondja, ez csak annak sikerül, akiben van készség a bravúrra. Ellenségünket szeretni, ez a legtöbbet kéri és kívánja tőlünk, emberektől. Akkor, amikor a szentírás-magyarázók ezt a kérdést szemügyre veszik és szeretnének nekünk segíteni abban, hogy értsük, hogy miről is van szó, akkor a szeretetnek a parancsát állítják elénk, mégpedig nagyon sajátos megközelítésről van szó.

Nem szoktunk erről általában beszélni. Azt mondják a szentírás-magyarázók, hogy a szeretet parancsa vagy törvénye érzelmileg gazdag kapcsolat emberek között. A szeretet az érzelmi gazdagságot jelent. Akit szeretünk, szeretünk a közelében lenni, akit szeretünk, szeretnénk minél többet vele időzni, csak innen lehet elindulni, hogy valamit megsejtsünk abból, hogy mit is jelent az ellenségszeretet. Nyilvánvaló, nem érzelmi bőséget, nem érzelmi túlcsofordulást. A gaztett az gaztett, és az ellenségszeretet nem azt jelenti, hogy mi ezt igazoljuk és helyben hagyjuk – hiszen a felebaráti szeretet afelé is érvényes, aki valakit tönkretett ellenségeskedésével – tehát nem ezeknek a cselekedeteknek az igazolása meg jóváhagyása, amiről az ellenségszereteten szó van, hanem valami olyan emberi teljesítményről, amit csak Istentől tanulhatunk, Jézus Krisztustól tanulhatunk meg.

Az ember valóban önmaga fölé emelkedik, amikor a rosszra nem rosszal válaszol. Valójában az ellenségszeretet egyszerűen ezt jelenti: a rosszra jó választ ad az ember. Hiszen akkor, amikor a rosszat rosszal viszonozzuk, akkor állandósítjuk a háborút, állandósítjuk az ellenségeskedést. Azért is említettem a szentmise bevezetőjében a közösségi ellenséget, mert a Biblia megkülönbözteti a személyi ellenséget és a közösségi ellenséget. Most ezzel kapcsolatosan rengeteg tapasztalatunk lehet, nem kell mást tennünk, csak a belehallgattunk ebbe a küzdelembe, ami a választásokig tart, akkor szembesülhetünk a különböző közösségi ellenségekkel.

Nyilvánvaló, az ellenségszeretet, ahogy már említettem, nem a gonosznak, a rossznak az igazolása, hanem a rosszra az ember jó választ ad. Ez megújító erő, ez teremtő erő. Akkor, amikor valaki ezzel a válasszal szembesül, akkor benne bizonyos folyamatok elindulnak, függetlenül attól, hogy ez látható vagy nem látható. Akkor, amikor valaki a rosszra jó választ ad, amikor nem tartja számon a rosszat valakivel kapcsolatosan, az nyilvánvalóan folyamatokat indít el a legsötétebb cselekedetek embereiben is.

Végeredményben Jézus erre adott nekünk példát. Megütik a jobb arcodat, tartsd oda a másikat is. Ez sem azt jelenti, hogy ezt szó szerint kell venni, hiszen amikor Krisztus perében Jézust arcul verték, leköpdösték, akkor „minek ütsz engem? – kérdezi Jézus – Ha rosszat szoltam, akkor szólj, de ha nem, akkor miért ütsz engemet?” Nem tartotta automatikusan oda a másik arcát, de a jóindulatát mindvégig megőrizte és akkor, amikor mindenét elvették és amikor a halálában az ellenségeiért imádkozni tudott, ez pontosan Jézus jóhiszeműségének, jóindulatának a megnyilatkozása.

Ellenségszeretet. Pszichológusok mondják, hogy mindent meg lehet beszélni. Testvérek, nem hiszek benne. Mindenről lehet beszélni, de mindent megbeszélni nem lehet. Vannak helyzetek, vannak kérdések, amiket nem lehet kibeszélni, nem lehet megbeszélni, amely helyzet csak azzal oldódik meg, hogy az ember nagylelkűen tud megbocsátani, amikor az ember nem folytatja tovább az ellenségeskedést.

Ez már átvezet bennünket az irgalmasság parancsához, hiszen az irgalmasság, a megbocsátás jósága. Azt olvassuk a Szentírásban, hogy az irgalmasság még az Istennek se könnyű, hát akkor hogy lenne könnyű nekünk embereknek. Miért? Mert végeredményben akkor, amikor az Isten irgalmas, akkor önmagával is szembekerül, hiszen az Isten igazságos. Ez azt kívánná tőle, hogy a rosszat ítélje el, a jót meg fogadja és értékelje. Akkor, amikor az Isten irgalmat gyakorol, akkor végeredményben az isteni logika jelenik meg, nem az emberi logika. Az emberi logika azt mondja, a jót meg kell jutalmazni, a rosszat meg kell büntetni. Nem. Isten ezt felülbírálja. Ez a megbocsátásnak a megújító hatalma, megújító ereje. Isten legmélyebb gazdagságát mutatja meg.

Végül is a mindennapjainkban is erről van szó, egyik oldalon bocsánatot kérünk az Istentől, hogy engedje el, bocsássa meg a rossz döntéseinket, a rossz cselekedeteinket, a másik, hogy segítsen abban, hogy mi is tudjunk megbocsátani. Minden Miatyánkban ezért imádkozunk: bocsásd meg a vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek.

Testvérek! Isten szövetséges. Elkötelezte magát mellettünk. Jézus Krisztus ezt az isteni szándékot jelenítette meg a földi küldetése során és kitágította a szeretet parancsát az ellenségszeretet törvényének az elfogadtatásában meg az irgalmasságnak a parancsolatában.

Ezen a mai vasárnapon elsősorban azt kérjük az Istentől, hogy valóban tudjuk az ellenségeinket is szeretni, ami egyszerűen ezt a választ hozza: a rosszra az ember jóval válaszol, irgalmasságban pedig a maga gyarlóságának, gyengeségeinek, bűnösségének a tudatában nagylelkűen megbocsát és ezzel új lehetőséget ad a másik embernek. Isten legyen velünk, hogy ezt a lépést meg tudjuk tenni, mert ezen múlik életünk újjászületése és a világunk megújulása.

+ *A M E N* +